

दैनिक लुम्बिनी

निजी क्षेत्रबाट निरन्तर प्रकाशित पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

सूर्तीजन्य पदार्थको सेवनबाट विभिन्न किसिमका क्यान्सर (फोक्सो, मुख, घाँटी, रगत, पेट लगायतका शरीरका अङ्गहरू), मुटुसम्बन्धी रोगहरू, हृदयघात, मस्तिष्कघात, दम, खोकी, क्षययोग, निमोनिया श्वासप्रश्वास सम्बन्धी दीर्घकालीन रोग लाग्न सक्दछ ।
त्यसैले सूर्तीजन्य पदार्थ सेवन नगरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष ३६ | अंक २१४ | बुटवल | २०८१ साउन १६, गते बुधवार

नेपाल संवत् ११४४ | Wednesday July 31, 2024

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ६ मात्र

Lumbini

बुटवलको बेरुजु ४२ करोड

लुम्बिनीका ४ उप-महानगरसहित १०९ स्थानीय तहमध्ये बुटवलको बेरुजु सबैभन्दा धेरै छ । महालेखा परीक्षकको प्रतिवेदनअनुसार २०७९/०८० मा मात्रै १८ करोड ६ लाख ४१ हजार बेरुजु देखिएको छ । त्यसअघिको २४ करोड ४४ लाख ९५ हजार समेत जोड्दा हालसम्मको बेरुजु ४२ करोड ४६ लाख ११ हजार पुगेको हो ।

टिआर शर्मा

बुटवल

लुम्बिनीका एक सय ९ स्थानीय तहमध्ये सबैभन्दा धेरै बेरुजु बुटवल उप-महानगरको छ । महालेखा परीक्षकको ६१औं वार्षिक प्रतिवेदनअनुसार बुटवल उप-महानगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को कूल बजेटको ४ अर्ब ४६ करोड ३० लाख ३६ हजार रुपैयाँको लेखा परीक्षण गर्दा १८ करोड एक लाख १६ हजार रुपैयाँ बेरुजु देखिएको हो । यो लेखापरीक्षण भएको कूल रकमको ४.०४ प्रतिशत हो । यति ठूलो रकम बेरुजु प्रदेशका अरु कुनै पालिकाको छैन ।

प्रदेशमै धेरै बेरुजु देखिएको बुटवल उप-महानगरको अनियमित प्रमाण नपुगेका खर्चको पनि चाड देखिएका छन् । अनियमित खर्च भएको मध्ये सबैभन्दा धेरै कर्मचारी अवकास कोषमार्फत् खर्च देखाइएको ३ करोड ६३ लाख ५० हजार छ भने स्वास्थ्यतर्फ करारमा २३ जना कर्मचारी नियुक्त गरी गरिएको एक करोड ५१ हजार रुपैयाँ खर्च नियमसम्मत नदेखिएको महालेखाले भनेको छ । यस्तै दरबन्दीभन्दा २३ जना बढी कर्मचारीलाई काजमा राखी वार्षिक १ करोड ७२ लाख ७९ हजार २ सय ६९ रुपैयाँ खर्च लेखी बढी व्ययभार पारेको छ । प्रमाण पुगे कागजात पेश नभएको खर्चहरूमा परामर्शदातामा गरिएको खर्च सबैभन्दा धेरै एक करोड १७ लाख ५० हजार छ ।

उप-महानगरले तिनाउ र दानव नदीमा जम्मा भएको ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा निकाल्नको लागि परिमाण एकन गर्न आइइडको लागि माउन्टेड थ्रुस प्रा.लि. लाई ४ लाख ८० हजार २५० र बी.बी. इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सीलाई ४ लाख ५२ हजार भुक्तानी दिएको छ । अध्ययन प्रतिवेदनमा आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा तिनाउ नदीबाट ढुङ्गा, बालुवा, गिट्टी ४३५९५९३ क्यु फिटको राजस्व रु. ७ करोड ८४ लाख र दानव नदीको बगरबाट ढुङ्गा, गिट्टी १३९०७८४ क्यु फिट राजस्व रु. २ करोड ५० लाख समेत जम्मा रु. १० करोड ३४ लाखको ढुङ्गा, गिट्टी निकाल्न सकिने प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । आइइड प्रतिवेदनअनुसार ढुङ्गा, गिट्टीको ठेक्का नगर्दा १० करोड ३४ लाखको आमदानी घटेको, तर नदीमा भएका ढुङ्गा गिट्टी चोरी निकासी हुन नदिन आन्तरिक नियन्त्रण नगरेको महालेखाले औल्याएको छ ।

तिनाउ र दानवबाट कति क्यु.फिट ढुङ्गा गिट्टी निकाल्न सकिने भनि परामर्शदाताबाट अध्ययन गर्ने, तर ठेक्का नगर्नुको कारण उल्लेख नगर्नुले यो विषय शंकास्पद र अपरादर्शी रहेको सरोकारवालाहरूको भनाइ छ । नदीजन्य पदार्थको काम गर्ने व्यवसायीहरूका अनुसार ठेक्का नलाउनुका पछाडि ठूलो आर्थिक चलखेल हुनसक्छ ।

बुटवल उप-महानगरमा आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा विभिन्न शीर्षकको ९ करोड ८८ लाख ७९ हजार ३४३ रुपैयाँ खर्च अनियमित देखिएको छ । महालेखा परीक्षकको प्रतिवेदन अनुसार बुटवल उपमहानगरको ४ अर्ब ४६ करोड ३० लाख ३६ हजार रुपैयाँको लेखा परीक्षण गर्दा १८ करोड एक लाख १६ हजार रुपैयाँ बेरुजु छ । जुन कूल रकमको ४.०४ प्रतिशत हो । यस्तै उप-महानगरले विभिन्न फर्म र कम्पनीलाई बढी भुक्तानी गरेको ४ करोड १३ लाख ७९ हजार ६ सय ८३ रुपैयाँ असुल गर्नुपर्ने महालेखाले औल्याएको छ । यस्तै उप-महानगरले दिएको भनिएको अनुदान खर्च गरेको प्रमाण पुगे कागजात नभएको बेरुजु रकम ३ करोड ६८ लाख ४ हजार एक सय ५० रुपैयाँ देखिएको छ । ३४ जना कर्मचारीलाई बाँडेको ९६ लाख ९७ हजार ८ सय १४ रुपैयाँ पेशी रकम समेत बेरुजु देखिएको महालेखाको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

अनियमित खर्च भएको मध्ये सबैभन्दा धेरै कर्मचारी अवकास कोषमार्फत् खर्च देखाइएको ३ करोड ६३ लाख ५० हजार रकम रहेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाइपाइ आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय सेवासम्बन्धी कानुन हालसम्म नबनेको अवस्थामा बुटवल उप-महानगरले वित्तीय समानीकरणबाट कर्मचारी अवकास कोषमा ५ करोड बजेट रकमान्त गरेको छ । कोष सञ्चालनसम्बन्धी कुनै ऐन कानुन नबनाइ समानीकरण अनुदानबाट सोभै कर्मचारी अवकास कोषमा रकमान्तर गर्नु अनियमित भएको महालेखाले औल्याएको छ । यस्तै सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीको दिवा खाजामा २ करोड २४ लाख ६ हजार अनियमित खर्च भएको महालेखाले औल्याएको छ ।

दिवा खाजा व्यवस्थापनको लागि स्थानीय तहले सबै प्रधानाध्यापकको बैठकबाट स्थानीय

तहभित्रका विद्यालयहरूमा एकरूपता कायम हुने गरी दिवा खाजाको मेनु तयार र खाजा विधिको छनौट गर्नुपर्ने, खाजा व्यवस्थापन गर्दा तोकिएको मापदण्ड बमोजिम हुने गरी विद्यालयकै सहयोगी कर्मचारी वा आमा समूह बनाएर वा नियमित चमेनागृहबाट वा क्याटरिङको व्यवस्था गरेर खाजा खुवाउने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने व्यवस्था छ ।

अनुसूची-४ मा विद्यालयमा नै तोकिएको कक्षासम्मका बालबालिकाहरूलाई दिवा खाजाको प्रबन्ध मिलाउनुपर्ने उल्लेख छ, तर दिवा खाजाका लागि विद्यार्थीलाई नगद रकम उपलब्ध गराउन नपाइने व्यवस्था छ । तर बुटवलले ३४ विद्यालयहरूलाई २ करोड ५९ लाख ७९ हजार उपलब्ध गराएकोमा ९ विद्यालयहरूले मात्र ४५ लाख ७२ हजार बराबरको खाजा व्यवस्थापन गरी बाँकी २५ विद्यालयहरूले माथि उल्लेखित व्यवस्था बमोजिम दिवा खाजाको व्यवस्थापन नगरी विद्यार्थीहरूलाई कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका विपरीत नगर्दै उपलब्ध गराएको देखिएको छ ।

नियम विपरीत स्वास्थ्यमा मात्रै २३ जना करार कर्मचारी नियुक्त

यस्तै उपमहानगरले विभिन्न पदमा करार कर्मचारी राखी ३ करोड ८४ लाख ३१ हजार खर्च लेखेको छ । जसमध्ये स्वास्थ्यतर्फका सहायक पाँचौ पब्लिक हेल्थ नर्स, ल्याव असिस्टेन्ट, अनमी पदमा करारमा २३ जना नियुक्त गरी एक करोड ५१ हजार ५७४ रुपैयाँ खर्च नियमसम्मत नदेखिएको र अनियमित भएको महालेखाले भनेको छ । यस्तै नगरप्रमुख खेलराज पाण्डेयको सचिवालयका कर्मचारी, स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधासम्बन्धी पहिलो संशोधन ऐन २०७७ को दफा १२ मा ऐनले निर्धारण गरेको सुविधा बाहेक अन्य सुविधा लिन

नपाउने उल्लेख भए पनि नगर प्रमुखको सचिवालयमा प्रेस सल्लाहकार १ जना, सहायक कम्प्युर १ जना, सवारी चालक १ जना र कार्यालय सहयोगी १ जना समेत ४ जना कर्मचारी नियुक्त गरी १५ लाख ५४ हजार ४७५ रुपैयाँ खर्च लेखेको छ । स्थानीय तहका पदाधिकारीको सेवा सुविधासम्बन्धी ऐन विपरीत सचिवालय सदस्य नियुक्त गरी खर्च गर्नु अनियमित भएको महालेखाको प्रतिवेदनमा छ ।

दरबन्दीभन्दा बढी काजमा

स्वास्थ्य सेवा ऐन २०५३ को दफा ८ (ख) मा सार्वजनिक निकायले कर्मचारीले गर्नुपर्ने कामको लागि कुनै व्यक्तिलाई करारमा वा ज्यालादारीमा नियुक्त गर्न नपाइने व्यवस्था छ ।

त्यस्तै कर्मचारी समायोजन ऐन २०७५ को दफा ९(१) मा कर्मचारी समायोजन गर्दा समेत प्रदेश वा स्थानीय तहको सेवामा स्वीकृत भएको दरबन्दी पूर्ति हुन नसकी रिक्त रहेको अवस्थामा मात्र पुल दरबन्दी कायम भएका सम्बन्धित सेवा समूहका कर्मचारी मध्येबाट निज वहाल रहेको पदसँग मिल्दोसुल्दो तहको कर्मचारीलाई काजमा खटाउन सकिने व्यवस्था छ । स्वास्थ्य सेवाको लागि स्वीकृत दरबन्दीअनुसार जनशक्तिको पदपूर्ति रहेको अवस्थामा दरबन्दीभन्दा २३ जना बढी कर्मचारीलाई काजमा राखी वार्षिक १ करोड ७२ लाख ७९ हजार २ सय ६९ रुपैयाँ खर्च लेखी बढी व्ययभार पारेको छ ।

» बाँकी २ पेजमा

समानुपातिकले अस्थिरता भयो भन्ने कांग्रेस -एमालेको तर्क गलत : शेरचन

बुटवल । लुम्बिनी प्रदेशका पदमुक्त प्रदेश प्रमुख अमिक शेरचनले कांग्रेस र एमालेले समानुपातिक व्यवस्थाले अस्थिरता ल्याएको तर्क गरेकोमा त्यो गलत भएको बताएका छन् ।

उनले पञ्चायतकालदेखि २०४८ को आम निर्वाचन पछिका सरकार पनि स्थिर नभएको उदाहरण दिँदै समानुपातिक प्रणालीका विषयमा हनुवाका भस्मा अपव्याख्या नगर्न आग्रह गरे । '२०५१ सालमा नेपाली कांग्रेसको बहुमतको सरकारको पालामा पनि अस्थिरता थियो, त्यति बेला समानुपातिक व्यवस्था थिएन त्यसैले समानुपातिक व्यवस्थाका विषयमा गम्भीर भएर सौन्चुपर्छ ।'

-शेरचनले भने । शेरचनले संघीय सरकारले प्रदेश प्रमुख पदको गरिमा राख्न नसकेको गुनासो समेत गरे । केन्द्रमा राजनीतिक परिवर्तन हुनेवित्तिकै प्रदेश प्रमुखलाई विना जानकारी पदमुक्त गर्ने परिपाटी गलत भएको उनले बताए । संघीय मन्त्रिपरिषद् बैठकले लुम्बिनी प्रदेशमा नयाँ प्रदेश प्रमुख नियुक्त गरेपछि मंगलबार बुटवलमा पत्रकार सम्मेलन गर्दै शेरचनले

प्रदेश प्रमुखको सम्मान नभएकोमा आपत्ति जनाए । उनले केन्द्रीय सरकारले राजीनामाको मौका समेत नदिएको बताए । सविधानलाई राजनीतिक दलहरूले उल्लंघन गर्ने गरेकाले

आफू प्रदेश प्रमुखका रूपमा नरहने घोषणा गरेर जानुअघि पत्रकार सम्मेलन गरेको उनले बताए ।

» बाँकी २ पेजमा

मोतीपुर खानेपानीमा तालाबन्दी, सामान खरिदमा अनियमितता आरोप :

» समाचार ४ पेजमा

સો.9847324755,9804406297

